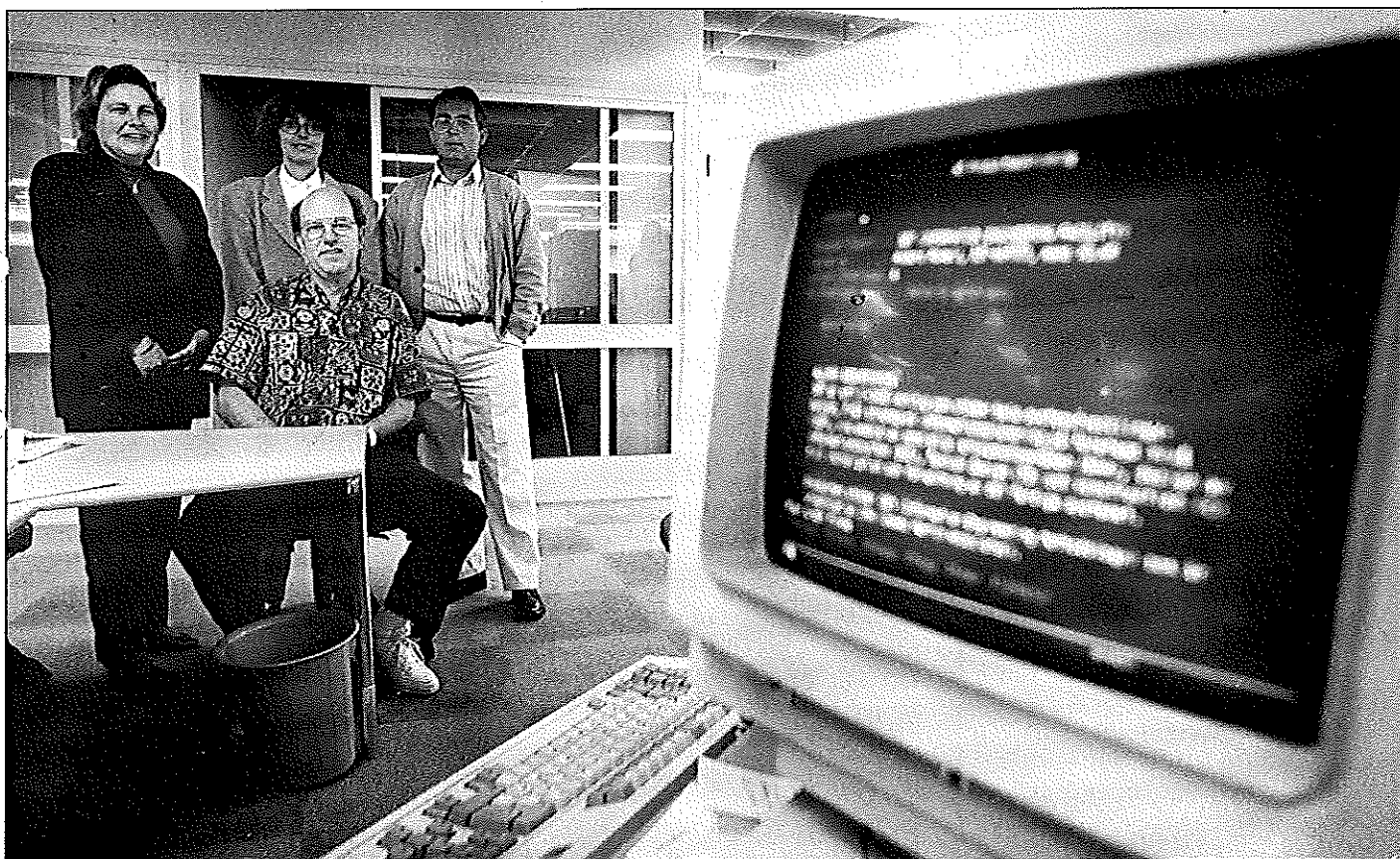

Terminalen

Personaltidning för Volvo Data AB • Nr 6/-91

VOLVO

För första gången:

Systemet som ger en samlad bild av Volvo Datas produkter

Den 15 oktober ska produktinformationssystemet vara klart. Systemet där Volvo Datas kunder lätt kan söka bland alla produkter och tjänster. Systemet som förenklar distributio-

nen av produktinformatin till kunderna. Möt gänget bakom systemet på...

— SIDAN 7 —

Någon att tala med när det kärvar till sig

Någon att tala med när du känner att problemen håller på att ta överhanden, ja det är Agneta Jörgensen. Hon arbetar som personalkonsulent på Central företagshälslovård, och har vana att tackla allt från stress till alkoholproblem. Och hon har tystnadsplikt.

— SIDAN 8 —

Tack för mig!

Jaha, så sitter jag här. Sista numret av Terminalen för min del. Ett par dagar kvar. Men när du läser det här har jag redan slutat. I februari skulle det ha blivit sju år på Volvo Data och likaledes sju år med Dumpen/Terminalen för min del.

Att komma hit som jag gjorde 1985 och som första uppdrag få göra om dåvarande Dumpen från "klipp-och-klistra"-tidning till en "riktig" ditomed en grafisk profil, var spännande. Och att sedan dessutom ta steget in i Apples Mac-värld för att framställa tidningen, var kul och lärorikt.

Med ena foten i flyttlådan

Som redaktör för Terminalen har jag haft möjlighet att komma i kontakt med många människor på Volvo Data. Datiter, skickliga yrkeskvinnor och dito män med hjärtat på rätta stället, hårdade av omorganisationer och med ena foten ständigt i flyttlådan. Själv har jag under mina få år hunnit sitta på sex olika ställen...

Allt har inte varit en dans på rosor. Långt därifrån. Men det är sådant jag med lätt sinne lämnar bakom mig. Nu väntar en ny utvecklingsfas och ett nytt arbete på mig.

Att hålla en tidning levande

Sista ledaren... Som vore det en Oscarsutdelning, måste jag ju naturligtvis tacka. Så TACK alla härliga människor som med entusiasm (ja, det finns sådana) har svarat på mina frågor, skrivit insändare och ibland hela artiklar, kommit med tips och idéer och som kanske, någon gång, även förstått sig på mina speciella arbetsvillkor. Det är ni som håller en tidning som Terminalen levande.

Jag hoppas att ni kommer att göra det även i fortsättningen, när nu Arne Löffler tar över som redaktör efter mig. För även om detta är den sista tidningen jag håller i, så är det förhoppningsvis inte det sista numret av Terminalen. Tack för mig!

ANNIKA

Nu ställer Hans stolen

— och slipper värken på köpet

För en tid sedan var varje steg Hans Dahlgqvist skulle ta en plåga. Falsk ichias menade doktorerna.

Så fick Hans fick hjälp att ställa in sina kontorsmöbler så att han kunde sitta ergonomiskt rätt och dessutom han fick en ståarbetsplats.

Idag går Hans obehindrat. Värken är borta. Om det beror på ståarbetsplatsen... ja, kanske. Kanske borde vi alla tänka lite mer på hur vi ställer in våra kontorsmöbler och söka stå upp ibland för att kroppen ska få omväxling.

Glöm inte...

KLOTTER-
PLANKET

Insändare kan man aldrig få för mycket av. Ta chansen att tycka fritt ur hjärtat.

Vill du vara anonym så går det bra. Din identitet kommer endast redaktionen att känna till.

Fatta pennan och bidra till en levande debatt! Memoid: VD. TERMINAL Adress: avd 2030, HD 3N.

Terminalen

Personaltidning för Volvo Data AB.

Redaktör och ansvarig utgivare: Annika Lundberg, tel 66 73 64.

Memoid: VD. TERMINAL Internadress: avd 2030, HD 3N Postadress: Terminalen, Volvo Data AB, 405 08 Göteborg. Årgång: 20 Redaktionskommitté: Företaget: Magnus Jonasson, Holger Lissvall. SIF: Leif Hägerström. CF: Ragnhild Westin. Adjungerad: Annika Lundberg. Kontaktkommitté: Marianne Olsson avd 2050, Beng-Olof Bengtsson avd 2170, Lars G Andersson avd 2240, Margareta Westesson avd 2350, Ragnar Carlstedt avd 2400, Ulf Linnarsson avd 2550, Gunnar Hindelius avd 2602, avd 2700 (vakant), Christina Eide avd 2850, Magdalena Dahlsjö avd 8210, Stig Andersson avd 8700, Inger Larsson avd 8801. Sättning: Redaktionen Macintosh. Repro och tryck: Ale Tryckteam, Bohus.

Terminalen trycks på miljövänligt papper.

Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera och ev korta ner insänt manus. Detta nummer är slutredigerat den maj.

VTR, VTRU och teknikutvecklingen inom Volvo-koncernen: Här fattas de strategiska besluten

Har du hört talas om Volvos Teknikpris? Det delas ut varje år på AB Volvos bolagsstämma och 1989 fick Volvo Datas Björn Sellgren det för idén om Memo.

Bakom det här priset och mycket annat står Volvos Tekniska Råd (VTR) och Volvos Tekniska Råds Utvecklingskommitté (VTRU), två viktiga koncernövergripande samsamarbetsorgan, där även Volvo Data är med.

— VTR och VTRU ger Volvo Data en viktig kontaktpunkt där användningen av informationsteknologi inom delar av produktutvecklingsområdet kan diskuteras mer strategiskt, säger Ulla-Britt Börjesson, chef för systemutvecklingsdivisionen och Volvo Datas representant i VTRU.

VTR står som sagt för Volvos Tekniska Råd. Det är koncernledningens högsta organ för koordination av det tekniska läget inom koncernen i förhållande till konkurrensen i omvärlden. Det är där man bestämmer vilka tekniska områ-

den som är strategiskt viktiga att satsa på.

VTR sammanträder två gånger per år och består av Volvos koncernledning, verkställande direktörer från de svenska bolagen och konstruktionschefer från de största produktbolagen. Volvo Datas representant i VTR är vd Göran Kling.

Belyser viktiga tekniska områden

I VTR belyser man för koncernledningen viktiga tekniska områden, hur läget är inom koncernen inom dessa och hur man står sig i konkurrensen mot omvärlden. Teman bestäms av koncernledningen. Ordförande i VTR är AB Volvos vd Christer Zetterberg.

VTRU föreslår teknikpristagare

VTRU (Volvos Tekniska Råds Utvecklingskommitté) fungerar som ett operativt organ för VTR. VTRU består av ledamöter på teknikchefsnivå från de olika Volvo-bolagen i Sverige och där representeras Volvo Data som tidigare nämnts utav Ulla-Britt Börjesson.

VTRU bereder VTR-möten samt tar upp viktiga tekniska frågor av aktuell karaktär, t ex

medverkan i internationella sammanhang.

Det teknikpris som varje år delas ut på Volvos bolagsstämma bereds av VTRU. Inom VTRU tar man fram förslag och lämnar efter en sluten omröstning bland ledamöterna, en rekommendation av lämpliga kandidater till Volvos koncernledning, som tar det formella beslutet.

VTRU sammanträder också två gånger per år och ordförande är Bo Egerdal från Koncernutveckling.

Tekniksamarverkan

Koncernledningen och de olika bolagen inom Volvo skjuter dessutom till medel för teknikutveckling av gemensam karaktär för Volvo. Dessa tekniksamverkansmedel förvaltas och fördelas på olika projekt av VTRU.

Volvo Datas roll

— Den roll Volvo Data spelar i detta är framför allt att stödja programvaruutvecklingen och se till att det finns rätt kapacitet. Ett exempel på där Volvo Data bidragit med ett sådant stöd är plattformningsprojektet i Olofström, berättar Ulla-Britt Börjesson.

— Inom VTRU tar vi fram

ramar, fördelar pengar och samordnar olika grupper och projekt. Det är ett av de få samsamarbetsorgan som finns kvar inom Volvo-koncernen, säger Ulla-Britt Börjesson som även innan hon ingick i Volvo Datas företagsledning, hade kontakter med VTRU, men då från Volvo Lastvagnars produktutvecklingssida.

— De flesta projekt som stöds av VTRU ägs inte utav Volvo Data, utan Volvo Data ingår istället med en del i ett större projekt, betonar hon.

VTRU bevakar även EG:s ramprogram för teknikutveckling. Sekreterare i både VTR och VTRU är Lars-Erik Larsson på AB Volvo, Teknisk Utveckling.

Skapar långsiktighet

— VTR och VTRU är viktiga organ eftersom de skapar bredd, djup och långsiktighet inom koncernens tekniska utveckling. Man kan se dessa organ som sammanhållande länkar när det gäller teknik inom koncernen, säger Lars-Erik Larsson.

— Det löpande arbetet för att hålla dessa båda organ igång, dvs förberedelser, kallelser, protokoll mm, sköts av AB Volvo, Teknisk Utveckling.

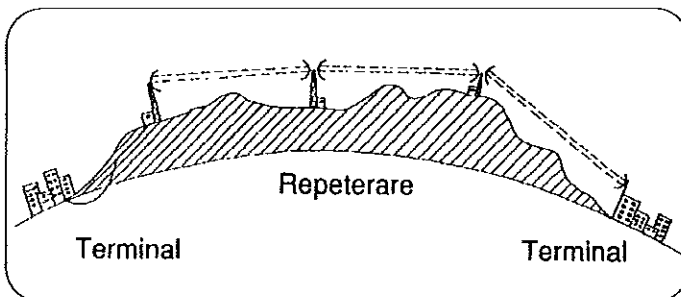
ANNIKA LUNDBERG

Första radiolänkarna för telefoni installerade

Radiolänkförbindelser skulle kunna kallas för det trådlösa alternativet till olika kabelförbindelser. I slutet av september har nu Volvo Data installerat sina första radiolänkar för telefoni som ett led i arbetet att köra Volvos telefontrafik i delvis egen regi, dvs utanför Televerket.

— Vi har byggt radiolänkar mellan VAK och Volvo Lastvagnar i Lundby, samt Volvo-handeln i Af-färs-system i Angered, berättar Hans C Johansson på avd 2240 Nät.

— Dessa länkar är främst

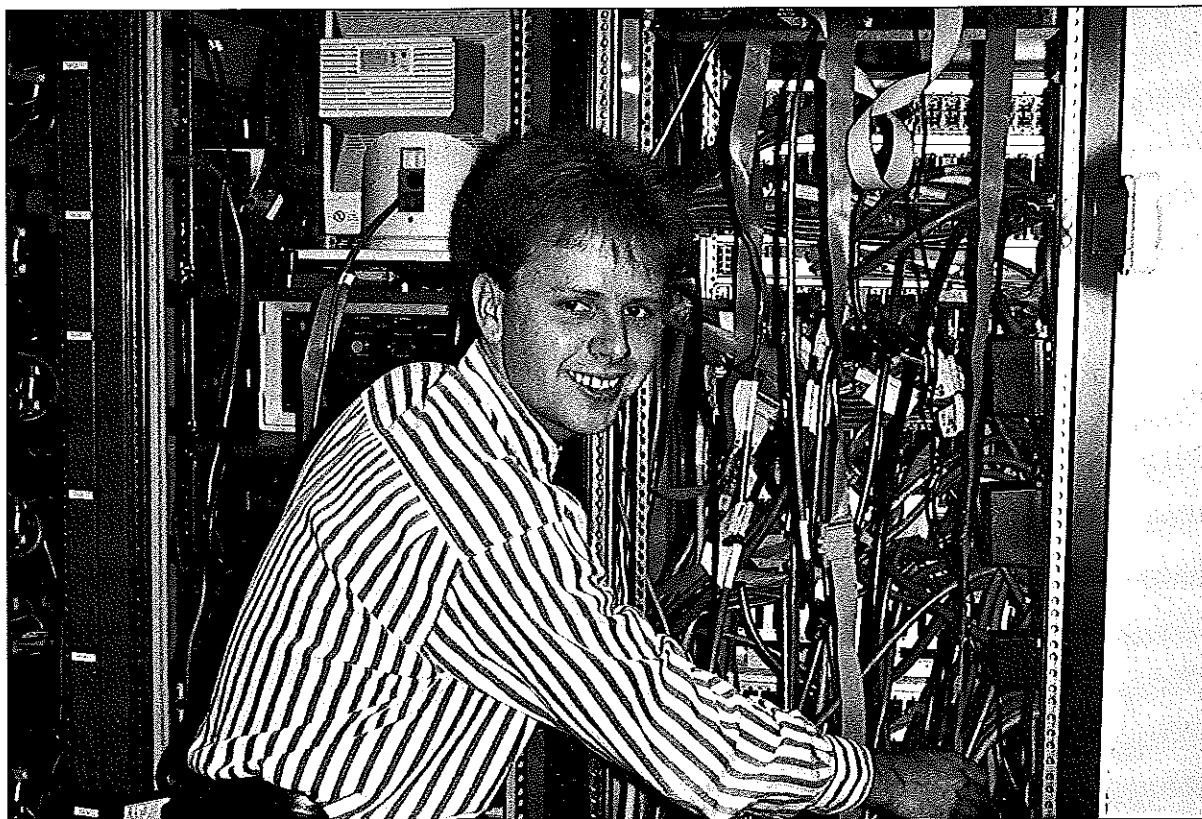
Så här kan en radiolänkförbindelse se ut. För att överbrygga sträckor som är längre än man har optisk sikt, använder man en eller flera s k radiolänkskopp.

till för telefoni, men kan även användas för datakommunikation. De ger oss en större säkerhet genom att vi får flera

kommunikationsvägar för telefontrafiken, en i luften i egen regi samt Televerkets ledning i marken.

— Radiolänkar är billigare än markledningar. Just nu har vi ett kontrakt som gäller i tre år för dessa länkar. Vi tjänar inte så mycket på dem nu, men vi får en överkapacitet som kan vara bra att ha inför framtiden, säger Hans som dessutom berättar att Volvo Data tidigare haft radiolänkar till P2-data i Arendal, men att det då enbart handlade om datakommunikation mot som nu även telefontrafik.

ANNIKA LUNDBERG

Tack vare goda kontakter på Volvo Data och USA-kommittén på Chalmers fick elteknologen Ninus Nilsson möjlighet att praktisera en sommar på Volvo Data North America (VDNA) i Greensboro, USA.

Chalmeristen Ninus fick chansen:

En sommar på VDNA i Greensboro

Tack vare goda kontakter på Volvo Data och en teknologorganisation på Chalmers som kallas USA-kommittén, har jag haft nöjet att tillbringa större delen av sommaren i Greensboro, North Carolina. En upplevelse som visade sig väl värd den möda, det i dessa dåliga tider kan vara att få jobb och pengar till resan.

Totalt var vi över 50 chalmérister som åkte till USA på praktikarbete. På Volvo och i North Carolina var jag dock om inte ensam svensk så ensam elektro-teknolog.

Ett trevligt möte

Att detta inte skulle innebära några större problem förstod jag redan första dagen jag kom till Greensboro. Eftersom Volvo en vecka tidigare hade slagit samman sina två största datacentraler i USA, sjödd det fortfarande av aktivitet i Airpark 3, som Volvo Datas byggnad heter.

Robert Erikson som hade mött mig vid flygplatsen,

visade dock runt mig bland modem och kablar på det som skulle bli min arbetsplats åtta veckor framöver.

Redan då förstod jag att amerikaner är öppnare och lite mer generösa än vi svenskar vanligtvis är. Alla hälsade glatt och skämtade så att man kunde tro att det var firmafest snarare än övertidsarbete.

Airpark East

Första veckan gick i stort sett åt till att lära känna utrustningen och Volvo i Greensboro. Det är Volvo Lastvagnar eller Volvo GM Heavy Truck som är den stora verksamheten. I mycket tjusiga nya lokaler sitter konstruktörer och ledningen för Volvo Lastvagnar i nord-amerika.

Där finns också ett besökscentrum och en provningsverkstad. Det som nu är Volvo Data NA ligger något vid sidan av i ett eget hus med datacentral och ett litet kontorslandskap. Vi var ungefär 30 personer när jag var där. Allt är omgärdat av den vackra gröna natur som är typisk för trakten kring Greensboro. Alldeles intill ligger också Interstate 40, en av de

stora motorvägar som går från kust till kust tvärs över den mäktiga kontinenten.

Omgivningarna

Vägar finns det givetvis gott om i bilens förlovade land och tur är det för Greensboro är mycket utspritt. Något egentligt centrum existerar inte.

Down Town består av ett fåtal kontorsskrapor och hotell, runt om ligger oändliga områden med villor i alla skick och storlekar och utefter ett par huvudgator finns storköp och "fast food"-resturanger i massor. Kollektivtrafik verkar vara totalt ointressant. Jag såg en buss men knappast några hållplatser under min vistelse. Bil är alltså en förutsättning för att komma någon vart.

Till nytta med nöje

På jobbet blev det många olika arbetsuppgifter. Eftersom mycket hade ändrats under sammanslagningen av Person- och Lastvagnars utrustning fanns det ett stort behov att dokumentera de nya uppställningarna.

Det hela skall givetvis också leda till rationaliseringar både

när det gäller drift och kommunikation. Därför fick jag till uppgift att rita kartor över datanätet som Volvo utnyttjar i USA på en ny arbetsstation. Med hjälp av skisserna är det lätt att uppdatera och hitta bästa möjliga förbindelser på telenätet.

Under tiden jag var i Greensboro införde vi också Voice Mail i Volvos telefonväxel. Det ger alla inkopplade anknytningar egen liten telefonsvarare. Man kan också ringa ett särskilt nummer till en person om man bara vill lämna ett kort meddelande. Över 200 anställda utnyttjar nu tjänsten.

Glada dagar

De åtta veckor jag var i Greensboro gick mycket snabbt inte minst tack vare alla trevliga arbetskamrater.

Det var heller inte något problem att sysselsätta sig på fritiden eller under den månad jag reste vidare i USA men det är en annan historia.

Take it easy!

NINUS NILSSON

Fritidskommittén — möjligheternas kommitté

Vad gör fritidskommittén? Vilka är med? Vart ska man vända sig om man vill vara med och spela brännboll eller gå på teater en kväll? Och till vem ska man vända sig?

Fritidskommittén startade i slutet av 1985 av Personal, men dog ut och återuppstod för tre-fyra år sedan och har som mål att skapa en före-tagskänsla.

— Vi försöker få folk att träffas på icke arbetstid för att ha roligt ihop, berättar **Ulf Linnarsson**.

Inte bara för hurtbullar

— Vi försöker få så stor bredd på aktiviteterna så alla kan vara med, säger **Bo Blomqvist**. Fritidskommittén är inte enbart en kommitté för hurtbullar, vi har kultur också.

Det är mest sportiga aktivi-

teter, som innebandy-kvällar, badmintonstegen, fältstafetten, brännbollskvällar, buggkurser mm. Men de ordnar även pubafinar på Club Avancez, skaffar teaterbiljetter till några teatrar, ordnar fester och utflykter.

Vinst går till u-hjälp

— All vinst går till u-landshjälp, så vi förenar nytta med nöje, säger **Ann-Christin Ottosson**. Alla som sitter i Fritidskommittén är med självmant och det är oftast de som kläcker idéerna om vad nästa aktivitet ska bli.

— Det är lite synd att det bara är vi, säger Ulf. Alla som har ett bra förslag kan väl framföra det till sitt ombud så får vi se vad vi kan göra.

Här är kontaktombud

Förr fanns det ett kontakt-

ombud, nu har varje landskap var sitt.

- DA 1, DA BV: **Per Agblad**
- DA 2 : **Ulf Linnarsson/Monica Roobert**
- HD 1: **Staffan Wåhlin**
- HD 1: HD 3S : **Camilla Krantz**
- HD 3N samt repr/Personal: **Bo Blomqvist**
- DLI: **Per-Arne Carlsson**
- HD BV samt övriga: **Ann-Christin Ottosson**

— Vi har egen budget numera, berättar Bo. Det är egentligen bara den som sätter stopp för aktiviteternas bredd.

Tidigare ansökte de om bidrag från Personal.

"Vem vill åka 20 mil för brännboll?"

Det har funnits planer på att engagera filialerna också men det säger sig självt att det blir lite svårt eftersom det förmodligen inte är så många som

har lust att åka omkring tjugo mil bara för att spela brännboll.

Men de är naturligtvis välkomna! Det bästa vore om de kunde bilda egna kommittéer. Vid fester och liknande är förstås alla inbjudna.

Att göra något tillsammans

— Som kommitté är vi inte fackligt engagerade på något vis, poängterar Bo.

— Huvudsaken är att folk samlas på fritiden och gör något tillsammans, säger Ulf, det är målet med fritidskommittén!

MALIN
CLAESSON

Fritidskommittén är kommittén som förenar nytta med nöje. All vinst man eventuellt får in på olika aktiviteter går nämligen till u-hjälp. Och aktiviteterna har hittills varit många och olika. Sportaktiviteterna (innebandy, fältstafetten, brännboll, buggkurser etc) dominerar visserligen, men man ordnar även pubafinar på Club Avancez, skaffar teaterbiljetter, ordnar fester och utflykter för den datait som vill vara med (illustration: Gunilla Guldbrand).

Yrke: receptionist

Önskvärd kvalifikation: "bläckfisk"

Vad gör egentligen receptionisterna Ulla Karlsson, Lisbeth Alfredsson, Kerstin Malmgren och Barbro Persson hela dagarna?

Sitter de bara där och är trevliga? Och vad sker egentligen bakom den eleganta disken?

Alla ni som dagligen passerar receptionen och hälsar på tjejderna med en nick och ett vänligt leende, visste ni att de gör mycket mer än bara ringer upp er och meddelar att en besökare har anlänt?

Lisbeth Alfredsson är en av Volvo Datas receptionister på HD 1. Här får Lennart Ulin "låtsasskriva" in sig i besöksboken. Hade han nu varit en "riktig" besökare så hade Lisbeth sedan ringt upp den han skulle träffa så att han blir hämtad. Men receptionistens jobb är mycket mer än att ta hand om besökare (foto: Conny Nylén).

Volvo Datas receptionister på HD 1, just nu fyra stycken deltidanställda, har många uppgifter. Innan de låser upp på morgonen servar de HD1:s printerrum där de byter filter, putsar glas mm. De ser till att konferensrummen är i ordning, ser till att kaffe och te finns på plats och sorterar posten om ingen annan hunnit med det.

Att vara receptionist är ett mycket bundet arbete. Receptionen får inte lämnas obemannad, det måste finnas någon jourhavande. I semester- eller sjukdomstider rycker folk från Personvagnars bevakning in.

Arbetskamraterna kan inte fika eller äta lunch ihop utan måste alternera.

— Vi har telefonpassning åt

en del personer, vi beställer hem kontorsmaterial, kaffe och te, berättar Barbro, som sitter i receptionen endast måndagar.

Vi är valutaförmedlare också, för dem som ska på tjänsteresa, lägger hon till.

Receptionen tillhör avd 2020 Intern Service och får därför ta emot en hel del felanmälningar.

Läckande kranar

— Det är läckande kranar, trasiga lysen och sådant som vi får rapporter om och vi ringer efter någon som kan laga det, berättar Ulla. Men vi gör mycket annat också, fortsätter hon. Vi bokar konferenser, ordnar kaffe till deltagarna. Vill någon ha hjälp med telefax

står vi till tjänst. Vi utför små kopieringsarbeten, beställer taxi om någon vill ha det, vi ser till de nyanställda här på HD 1. När vi är två brukar en av oss visa kursdeltagare till Storgården, förklarar hon. Det är ett roligt arbete jag har, tillägger Ulla med ett leende.

Men detta är inte nog. Receptionisterna skickar ut allmänna memon angående tex reparationer i byggnaden. Även anslagstavlan, där viktig information sätts upp, står under dessa oumbärliga tjejdernas beskydd.

De har hand om de externa memoavtalen, registrering och fakturering, ja nästan all service i HD är kopplad till receptionen.

Tjejderna måste själva bevaka den interna telefonkatalogens förändringar och uppdatera telefonlistan.

— Skriv också att besökarna ska vänta i receptionen tills de blir hämtade, inflikar Barbro. Det är många som slarvar med det men så lyder våra instruktioner och de måste man ha förståelse för.

Dessutom bör de följa sina gäster ner, tillägger hon.

Ulla nickar instämmande.

— Och det skulle vara väldigt bra om alla som väntar besök ringer och förvarnar oss, säger Ulla. Det skulle underlätta för vi är ofta dåligt informerade.

Tänk på det i fortsättningen!
MALIN CLAESSON

"Ensam, men uppskattad"

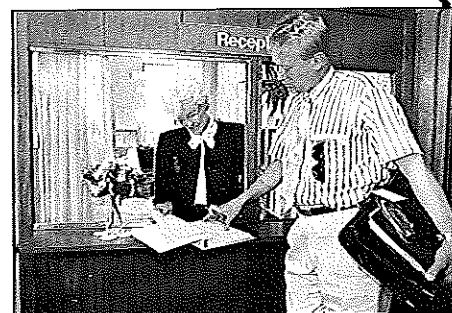
Gullan Holmberg sitter i receptionen på Lindholmen sedan mars månad. Hon har i stort sett samma uppgifter som de andra fyra. Telefonpassning, boka konferenser och luncher och se till att 130 personer verkligen får sitt kontorsmaterial.

När jag pratade med Gullan berättade

hon att hon förutom de vanliga receptionistuppgifterna även använder en del Word Perfect, skriver ut brev, protokoll, avtal, betyg och hanterar fakturor.

— Det är klart, det blir lite ensamt här men jag känner mig väldigt uppskattad, säger Gullan och skrattar.

MALIN CLAESSON

Volvo Datas samtliga produkter och tjänster dokumenterade och lätt åtkomliga i ett och samma system. Enkel distribution av produktinformation till Volvo Datas kunder med adresser som kunderna själva håller uppdaterade. Det är bl a det här som är syftet med Volvo Datas nya Produktinformationssystem. Från vänster ser vi Margareta Öhlin avd 2360, som varit projektledare för ADB-delen, Bo L-E Olsson avd 2030, som är systemansvarig, Irene Ene avd 2840 som är totalprojektledare och Hasse Börjesson avd 2360, som kommer att förvalta systemet (foto: Conny Nylén).

I oktober är Produktinformationssystemet klart:

Nu ska det bli lätt att hitta rätt bland Volvo Datas produkter

Den 15 oktober gäller det. Då ska Produktinformationssystemet vara klart. Systemet som hjälper Volvo Datas kunder att hitta bland produkter och tjänster. Systemet som samtidigt ska innebära förenklad distribution av produktinformation till kunderna. Med andra ord: två flugor i en smäll.

— Det nya med distributionsdelen är att kunderna själva ansvarar för att uppgifterna är aktuella och avgör vilka som ska ha vad inom respektive

kundbolag. Dessutom kommer vi att kunna slopa stora delar av pappersdistributionen i och med att man kommer att kunna få dagens "blå och gula" brev via Memo, berättar totalprojektledare Irene Ene från avd 2840.

— För mindre bolag kommer det finnas möjlighet att köpa uppdateringstjänsten av adressregistret utav Volvo Data, berättar Bo L-E Olsson på avd 2030 Information som också är systemets ägare.

— Distributionsdelen måste ändå ersätta de gamla listorna. Både ADRS och VS APL utgår nämligen den 1 oktober, berättar ADB-projektledaren Mar-

gareta Öhlin från avd 2360.

Samtliga produkter

I en databas ska kunderna kunna söka information om samtliga produkter och tjänster Volvo Data erbjuder dem.

— Hittills har vi identifierat cirka 200 produkter och tjänster. Det är första gången man får en samlad bild av vad Volvo Data har för produktutbud, säger Irene Ene.

— I databasen ska all information om varje produkt finnas, så att man kan följa en produkts livscykel från början till slut. Respektive produktansvarig har ansvaret för att informationen dateras upp.

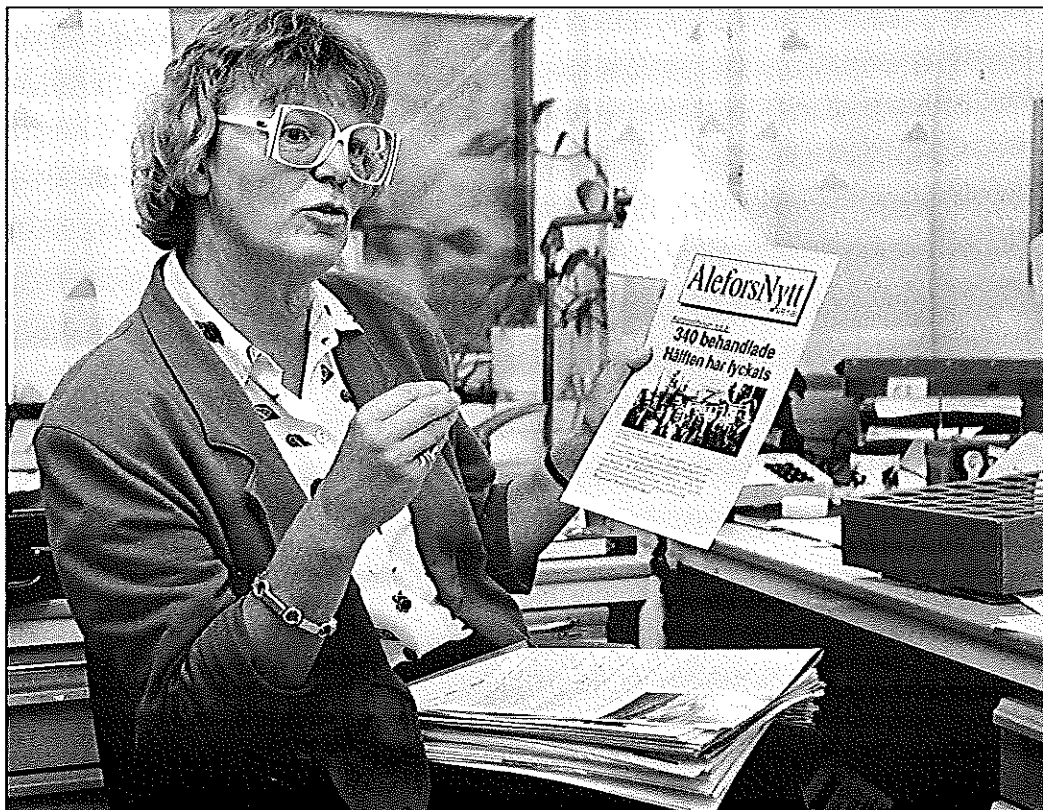
— Just nu pågår en utbildnings- och konverteringsfas där vi kommit igång med Personvagnar, Lastvagnar och Parts i Göteborg.

Utbildats i EIF

För systemutvecklingen har man använt sig av produkten IEF (Information Engineering Facility). Utvecklingen av systemet blev samtidigt en utbildning i IEF.

— Om man tar IEF för vad det är, nämligen ett verktyg, så är det bra. Men IEF ersätter inte normaltysarbete och programmering, säger Hasse Börjesson på avd 2360.

ANNIKA LUNDBERG

Har du problem med t ex alkohol?

Det finns hjälp att få

— Det tar lång tid att bygga upp alkoholism. Problemet är ofta att man får göra det ifred, säger Agneta Jörgensen (foto: Conny Nylén).

Någon att tala med, någon som kan hjälpa dig på rätt köl och som har tystnadsplikt. Denna någon är Agneta Jörgensen, personalkonsulent på Central Häslovård i Torslanda.

Problemens art kan variera, men ofta handlar det om alkohol eller andra droger.

— Det tar lång tid att bygga upp alkoholism. Problemet är ofta att man får göra det i fred, att det tar för lång tid innan någon säger ifrån.

Agneta Jörgensen vet vad hon talar om. Hon är personalkonsulent på företagshälsovården och får i sitt arbete med människor ta emot många förtroenden. Och hon har tystnadsplikt.

— Jag arbetar både förebyggande och med behandling. Det förebyggande arbetet består till stor del av att hålla seminarier om t ex alkohol, mobbing, stresshantering, konfliktlösning.

När det kärvar till sig

— Den behandling jag ger är individuell och sker via direktkontakt. Till mig kan du vända dig när det kärvar till sig på arbetsplatsen eller hemma och du kanske känner dig villrådigt och ensam.

Ofta finns alkohol med i bilden när Agneta får rycka in.

— Många har inställningen att "dricka, det får man väl sluta

med då". De har inte accepterat att alkoholism är en sjukdom. Men det är det. Alkoholism är en obotlig men behandlingsbar sjukdom, säger Agneta.

— Det smusslas fortfarande mycket med det här. Men man ska inte smussa. Ta i stället hjälp av oss på företagshälsovården.

Kan hjälpa till

— Ta bort skulden kring alkoholism. Många känner stor skuld mot arbetskamrater, familj och barn. Sådant behöver man behandla. En del av den behandlingen kan jag hjälpa till med, berättar Agneta.

— Men det är ingen idé att ta in någon på behandling om inte han eller hon känner att de har ett alkoholproblem. Många har svårt att inse just detta.

Vad du kan göra som arbetskamrat

Vad ska man då göra om man som arbetskamrat eller chef misstänker att någon har alkoholproblem?

— Tala om att du känner att

— De flesta människor har någon erfarenhet av alkoholproblem idag. Det är väldigt vanligt.

— Förut var det också rätt hopplöst. Det fanns inte någon riktig eftervård. Det var torken och sedan kompisarna som gällde. Men idag är det ett stimulerande och hoppfullt jobb. Många har blivit hjälpta.

han/hon luktar sprit. Det kan du göra på ett smidigt sätt genom att t ex säga "är du medveten om att du luktar sprit? Bara så att du vet..."

— Man kan ju inte rätt ut anklaga någon för alkoholism, men säga att någon luktar sprit kan man ju göra, precis som man säger till någon att hon/han luktar vitlök.

Vad ska nu detta vara bra för? Jo, personen ifråga får reda på att folk lägger märke till hans/hennes alkoholkonsumtion.

Orka bry dig om

— Alkoholisten går ofta väldigt länge omkring och tror att ingen lägger märke till det, berättar Agneta.

Sedan gäller det att överhuvudtaget orka bry sig och engagera sig. Det dröjer innan personen erkänner sitt problem, men när han/hon kommer så långt brukar det gå som på räls.

Aleforshemmet

— På Volvo använder vi oss bl a en del av Aleforshemmet.

Där är vården frivillig. På Alefors hjälps man åt att hitta alternativ så att man leva ett nyktert liv.

— Behandlingen är 28 dagar lång. Programmet består bl a av föreläsningar om alkohol, diskussioner som ofta leds av nyktra alkoholister.

Hjälper varandra

— Det är ett intensivt program som inte ger utrymme för att göra någon annat. Den man delar rum med har varit där ett tag. På så sätt kan man hjälpa varandra. Detta enligt den s k Minnesota-modellen.

— Efter två år gjorde man en utvärdering av Aleforshemmets verksamhet. Hälften hade lyckats bli helt nyktra. Sedan fanns det de som hade fått något enstaka återfall. De allra flesta får ett bättre liv efter behandlingen, menar Agneta.

Men det är som sagt inte bara alkoholproblem Agneta kan hjälpa dig med, utan det mesta, stort som smått. Du når henne på tel 693 80.

ANNIKA LUNDBERG

Lars Odén om sitt äventyr på Gotska Sandön:

"Ett paradys på jorden"

När jag fyllde 50 år i våras fick jag många fina presenter. En av de mest uppskattade var den från mina syskon — fem dagar på Gotska Sandön för två personer.

Så den 26 augusti begav det sig. Vi, Birgitta och jag, embarkerade en liten flatbottnad, ombyggd landstigningsbåt, i Nynäshamn.

Det är ingen tillfällighet att bolaget Gotlandsresor valt en flatbottnad. Sandön som är 9 km rakt över på längsta diagonalen och har 25 km stränder, är verkligen en sandö med långgrunda stränder och utan naturliga hamnar.

Tilläggsplatsen väljs efter vindriktning. Det får blåsa max 12 m/s och endast vid en av tilläggsplatserna kan båten gå ända upp på land. Möjligheten att bli inblåst är inte försumbar. I värsta fall ligger landningsplatsen 3 km från lägerplatsen och kommunala forskaffningsmedel saknas.

Smörjobb i vackert väder

På båten hade vi bl a sällskap av Christer Walstam, som i sitt jobb på SMHI hade att resa ut bl a till Sandön för att kalibrera mätinstrumenten där och lyssna till personalens problem och synpunkter. Inget dumt jobb, när det är vackert väder.

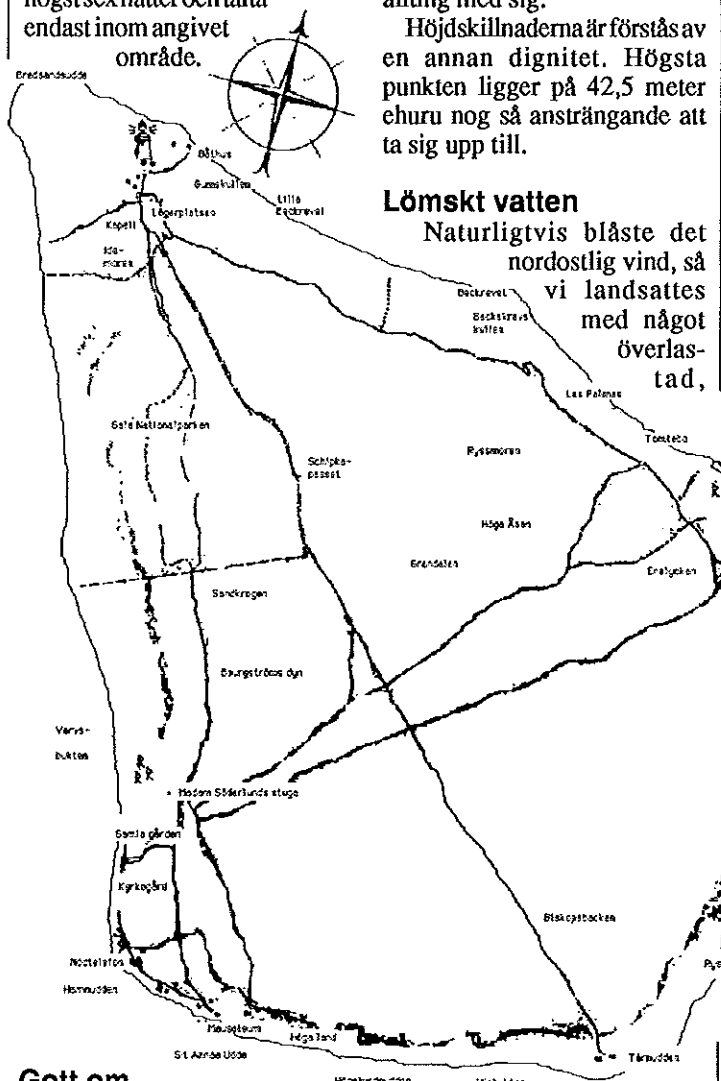
Det finns året runt två tillsyningsmän som i 14-dagars perioder bor i den gamla fyrvaktarbyn. En av deras uppgifter är att fyra gånger om dagen avläsa vind, temperatur, luftfuktighet mm och rapportera till SMHI.

Vi hade också sällskap av några andra par. Summa: 10 personer.

Ingenting för Håkan

Sandön är ett kargt stycke natur, nationalpark sedan ett antal år, mitt ute i Östersjön, fyra mil norr om Fårö. Floran är ömtålig och rädslan för brand och överexploatering verkar klart befo-

gad. Det är sålunda inte tillåtet att göra upp eld eller att röka annat än längst nere vid vattnet (knappast en plats för Håkan Hermansson). Man får stanna högst sex nätter och tälta endast inom angivet område.

Gott om färskvatten...

Det finns också hyddor och stugor, köks- och tvättlokaler, samt, faktiskt, gott om färskvatten.

På lägerplatsen finns under sommarsäsongen en av naturvårdsverket anställd läger tillsyningskvinna. Sedan 8 år heter hon Margareta Hoas, en ättling till de på 20- och 30-talen så omtalade svenskbyborna som under 1700-talet av Katarina den Stora, deporterades från Dagö till Ukraina.

Det finns ingen handelsbod på Sandön. Man får ta med sig allt man behöver av mat, köks-

utrustning, öl... En vistelse på Sandön har stora likheter med en fjällvandring, närheten till naturen, storslagenheten, ensamheten och man måste bära allting med sig.

Höjdskillnaderna är förstås av en annan dignitet. Högsta punkten ligger på 42,5 meter ehuru nog så ansträngande att ta sig upp till.

Lömskt vatten

Naturligtvis blåste det nordostlig vind, så vi landsattes med något överlastad,

sträcker sig ända tillbaka till bronsåldern. Än i dag kan man hitta flera tusen år gamla skelettdelar av säl som man tror är rester från späcktutvinning.

Säljakt

Sandön användes under flera århundraden som utgångspunkt för säljakt och fiske av Fåröborna. Det enda som finns kvar i sälväg idag är det fridlysta området Säludden där man under stundom siktar en och annan säl. Annars har ju miljögifterna nästan helt slagit ut sälstammen i Östersjön.

Som mest har ön i modern tid härbärgerat ett drygt hundratal innevånare i början av 1800-talet, vilka levde på skogsavverkning, tjärbränning, båtbyggeri mm. Det har till och med funnits järnväg.

Vrakplundrare

Öns mest kända personlighet är vrakplundraren Gottberg. Enligt sägnen lurade Gottberg in sjömän, ilandsatta för att

hämta vatten, i sin lada och sköt ihjäl dem. När sjömannens kompisar gick i land för att leta efter dem genomfördes samma procedur tills det var slut på sjömän och Gottberg kunde lägga beslag på fartyget och lasten.

En annan historia säger att stormiga nätter brukade Gottberg tillsammans med sina två vilda döttrar rida längs med stranden på en halt häst bärande en lanterna. Sjöfarare skulle så luras att tro att det där seglade ett fartyg och således att där var fritt vatten.

Gottberg fängslades och dömdes till fängelse 1816. Den som är intresserad kan läsa mer i en liten skön bok "Ytterst i

forts på sid 11

FOKUSPÅ GÅNG

På septembermötet i produktutvecklingsrådet fick följande nya projekt medel.

- Jari Wathén på avd 2720 deltar i QW -90 på Personvagnar för sätta sig in de problem som kan uppstå när man arbetar med Synon.
- Avd 2722 undersöker om det går att utveckla applikationer för AS/400 i PWS.
- Maria Gustafsson på avd 2380 utreder hur bl a "chefs arbetsplats" bör se ut i form av hård- och mjukvara.
- Utvecklar en client-server miljö mellan UNIX WS och MVS gör bl a Kjell Johansson på avd 2520.
- Utvecklar ett säkerhetssystem för UNIX, samt försöker integrera UNIX, ACF 2 och MVS, gör man inom avd 2510, 2520 och 2610.
- Avd 2520, 2610 och 2800 testar om REXX och XED-IT passar in i en systemutvecklingsmiljö för UNIX.
- Inom avd 2610, 2730 och 2630 försöker man skapa användargränssnitt i UNIX med hjälp av X Window.
- Inom bl a avd 2630 och 2610 ska man ta fram en portabel systemutvecklingsmiljö för UNIX för LV.
- På avd 2380 och 2610 testar man produkten ADI-X för att överföra data från VM till UNIX.
- Avd 2620 utbildar medarbetare i att skapa skräddarsydda CAD-program.
- 2620 följer PV:s studie av Perceval.
- På avd 2370 och 8210 testar man nya funktioner i STAIRS 1.5.0.
- Utreder förutsättningar för att avveckla DFUP gör Richard Widegren på avd 2830.
- Avd 2380, 2730 och 2342 utvärderar KBMS bl a som verktyg för att hämta information från DB/2 och DL/1.
- Hans-Olof Landahl på avd 2630 letar bl a efter verktyg till Macintosh som underlättar systemutveckling.

JÄMSTÄLLDHETS-RUTAN

Jämställdshets-RUTAN är öppen för alla som har något på hjärtat när det gäller jämställdhet på Volvo Data.

Hör gärna av dig till jämställdhetskommittén med ditt bidrag.

Kommittén består utav:
 • Solveig Nilsson, avd 2810 (CF), tel 633 23.
 • Lilian Orgmäe, avd 8050 (SIF), tel 633 00.
 • Berit Strandberg-Mattsson (Sernbo), avd 2050 (företagets representant), tel 691 50.

Mandomsprovet

— en mässa om män för män

Mandomsprovet den 21-23 maj var en mässa av det lite ovanligare slaget. En mässa om män för män, om mäns känslor, tankar och beteenden, om manligt och kvinnligt. Där fanns många föredrag som av titlarna att döma var spännande och intressanta.

Synd att det inte var fler på Volvo Data som uppmärksammat möjligheten att delta. Evenemanget var definitivt värt en mässa.

Jag lyssnade på två föredrag. Johan Galtung om "Förhåller sig oxidenten till orienten som mannen till kvinnan" och Hans Nestius om "Varför tänder karlar på pornografi". Handlar porren mest om glädje, frigjordhet och sexuella fantasier eller om makt och underkastelser?

I det senare föredraget togs de sexuella frågorna upp på ett befriande osentimentalt sätt.

Galtung är en välkänd och respekterad fredsforskare från grannlandet Norge och sedan lång tid internationellt verksam.

I sitt anförande behandlade han skillnaden mellan österländskt (orientaliskt) tänkande och västerländskt (oxidentaliskt) med underrubriken "Hur mycket av detta barbariets århundrade beror på västerlandets civilisation och hur mycket beror på patriarkatet? Finns det andra modeller?"

Det är ett visst understatement att påstå att Galtung är kritisk till vårt västerländska tänkande. Citat "all djävulsskap utgår från den oxidentalske mannen".

Som ett hopp kan man beakta att oxidenten, som består av kristna, judar och muslimer utgör cirka 2,5 miljarder och att orienten, bestående av buddister och hinduer också består av cirka 2,5 miljarder, men de senare ökar snabbare.

LARS ODÉN

Höstens handlingsprogram

(för utförligare text se anslagstavlor samt Veckoinformation)

- 27 september kl 9-16
- 24 oktober kl 12-13 Receptionen, DA
- 14 november kl 12-13 Volvohallen
- 5 december kl 12-13 Receptionen, DA

"Varg- och giraffspråk" av Marshall Rosenberg
 "Lär dig kommunicera med dig själv och din kropp, och du kan lösa upp stress och spänningar." Åsa Kullberg, terapeut, inriktad på kroppens energiflöde.
 Videovisning av "The politics of Cooperation". Abdul Aziz Said, egyptier och professor i internationella relationer vid University of Washington DC förmedlar om samverkan på sitt mycket personliga sätt.
 Konsert "Musiken öppnar portar". Tre av våra begåvade arbetskamrater: Per-Arne Bernhardsson, Gunnar Svensson, Jan Magnusson, bjuder på lunchkonert, som avslutning på höstens program.

FOX TROT

av Bill Amend

Nya på Volvo Data

Gabriel Malmgård

börjar i dagarna på avd 8780 Central SUI Skövde. Han har närmast arbetat som systemerare och programerare på ekonomistaben inom Volvo Personvagnar Komponenter.

• **Lars Flodin** arbetar sedan den 15/8 på avd 2400 Memo.

• **Tammo Wellemets** började den 1/9 på avd 2060 Verksamhetsutveckling.

• **Fredric Mellin** arbetar på avd 2210 Arbetsstationer och lokala nät från den 26/8 till och med den 4/10.

• **Benny Wange** arbetar på avd 2220 Telefonväxeln från den 1/9 till och med den 29/2 1992.

• **Robert Sandell** återfinns på avd 2130 Input/Output från den 5/9 till och med den 31/10.

Interna förändringar:

Namn	Från	Till	Datum
Lennart Persson	8210	8230	1/9
Bruno Isaksson	8210	8230	1/9
Monica Roobert	2201	2230	16/9

Slutar:

• **Åke Lindgren**, chef för Volvo Data Köping avd 8800 slutar 31/10.

• **Michael Lindström** på avd 2130 Input/Output slutar 30/11.

• **Bo Bergenheim**, avd 2059, slutade den 31/7 när han efter att ha arbetat för Verimation i USA en tid

kom hem och då började på Verimation i Sverige.

• **Solveig Calás** på avd 2220 Telefonväxeln, slutade den 31/8.

• **Erik Bergqvist** på avd 2620 CAD/CAM slutade den 15/9.

• **John Lindberg**, avd 2059, har den 30/9 övergått till lokalanställning i USA.

forts från sidan 9

havel" av f d biskopen i Visby stift, Algot Anderberg.

Om dagarna vandrade vi längs stränder och härliga skogsstigar. Det fanns gott om kantareller och lingon.

Historien om plankan

Det är något visst att gå timme efter timme letande efter vackra stenar eller ilandflutna grejor. På sydsidan, mitt emellan S:t Annas udde och Höga land, hittade jag en två meter lång plankan av sjödränkt ek, ett eftersökt material för (oss) prydnads-snickrare. Plankan monterades på ryggsäcken för hemtransport till lägerplatsen.

Ek är tungt. Sjödränkt ek är ännu tyngre, så efter några kilometer sa min rygg ifrån att nu fick det vara nog. Plankan ställdes upp mot husväggen på den gamla fyrvaktmästarbostaden nere vid Tärnuddens fyr.

Margareta förklarade senare att det i alla fall inte är tillåtet att ta med sig något från ön. Det är tur att man har en så förständig rygg.

Vänsterskorna dominerade

Bland strandgodset kunde man förutom en och annan ekplanka, se plastpåsar, frigolitplattor, glas, plastflaskor och skor. Där fanns sandaler, badskor, jog-

gingskor, stövlar, hög-klackade skor. På ett strandavsnitt fanns 11 vänsterskor men bara två högerskor. Förbryllande...

På onsdagen blåste det upp till styv kuling med 15-20 m/s i byarna och så regnade det. Sjöarna växte snart till ansevärd storlek. Storslaget. Vi började hoppas på att bli inblåsta.

Vinden mojnade

Men inte. Torsdag morgon var det vackert väder igen. Vinden hade mojnat till 5-6 m/s och vi fick oss en skön morgonpromenad till andra änden av ön.

Båten anlände vid utsatt tid lastad med en skolklass, en 6:e klass från Visby och medföljande lärarinnor.

Ganska bleka

Ganska bleka var de allt. Den första killen i land var kavat: "jag blir aldrig sjösjuk", nästa något mer samlad: "jag spydde i alla fall bara en gång". Lärarinnan sa ingenting.

Efter diverse omlastningsmanövrar med gummibåten, som nu hade uppenbara svårigheter att hålla luften, kom vi lyckligt ombord för en fyra timmars hemfärd i underbart solsken.

LARS ODÉN

Det kom ett brev från barnhemmet i Salta, Argentina:

"Tack till alla er som har hjälpt oss"

I förra numret av Terminalen berättade Ramon Nurman att man i Volvo Datas u-hjälpssektion nu lyckats samla in 50 000 kronor till en jeep till ett barnhem i Salta, Argentina, samt att bilen nu var köpt. Nu har det kommit ett brev från Salta:

*Hej alla på Volvo!
Här kommer några kort på Fiorinon (jeepen) och ett riktigt stort TACK till er alla, som hjälpt oss att kunna köpa den.
Vi har nu kört 60 mil, och vi är fortfarande på första*

tanken! Den går två mil på en liter. Den är smidig i stadstrafiken, och den lastar 500 kg. Idealisk för oss. Som ni ser på kortet, så är det många villiga händer som hjälper till med biltvätt och urlastning. Killarna tycker bilen är frän! Än en gång: TACK och en riktigt stor KRAM från hela barnhemmet.

*Hälsningar
Erna och Anders Jansson
Salta, Argentina'*

"Ett jättefint TACK från hela barnhemmet" till alla er som bidragit till de 50 000 kronor jeepen kostade att köpa.

Ät mindre fett och mer fibrer! Hur ofta har vi inte sett den uppmaningen som får oss att känna oss en smula skyldiga varje gång vi äter en kaka eller en chokladbit? Men visst behöver vi fett! Frågan är bara om vi äter tillräckligt med rätt fett och hur lång tid det tar att ändra Sveriges matkultur.

Svensk mat ska innehålla grädde och smör för att bli godare. Sådan är vår kultur. Det kommer av 1800-talets värderingar "att ha tillgång till grädde och smör är fint". Det är dåtidens statustänkande som sitter i.

1800-talets statustänkande sitter i

Redan som liten får man lära sig att det är festligt med grädde.

— Tänk på ett barns ettårsdag, säger **Gisela Rose**, företagsläkare på central Hälsovård. Massor av vänliga, glada människor, fina presenter, kakor, bullar och gräddtårter! Barnet förknippar gräddsmaken med angenäma känslor.

Men priset på en vara är också betydande. Dyrt betyder värdefullt, tänker många. Eller också har de inte råd att köpa den nyttigaste maten.

Vi äter fortfarande för lite fibrer i Sverige men grönsakskvoten har ökat och fettkvoten står i stort sett still sedan flera år tillbaka.

Äppelfeta riskerar kärleksjukdomar

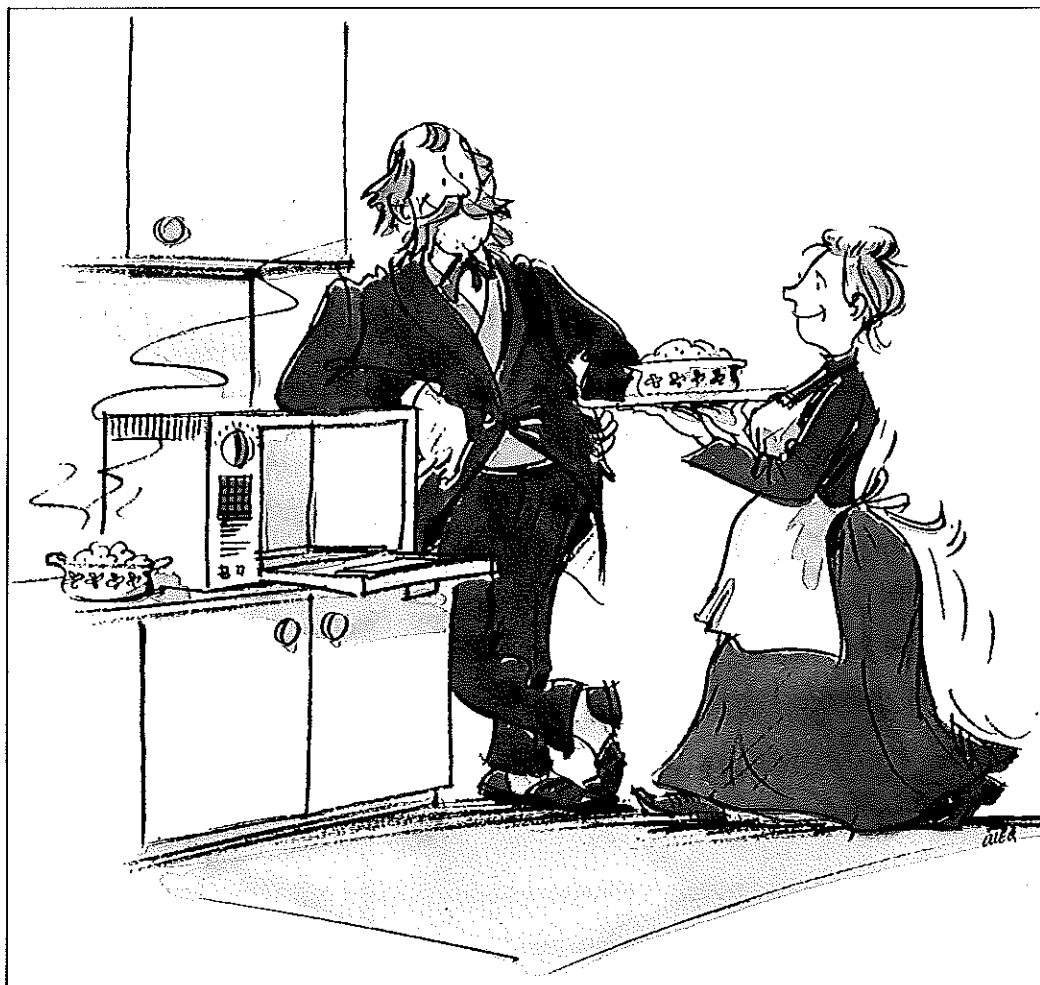
— Är man äppelfet är risken större för kärleksjukdomar än om man är päronfet, berättar Gisela. Äppelfettet sitter på magen och päronfettet på låren.

Övervikt är ett världsomspännande problem och det hålls internationella konferenser om kost.

Vi behöver (fleromättat) fett

Varför behöver vi då fett? Jo, för energiförsörjningen, skydd för inre organ (t ex njurarna), värmeisolering, fleromättade fettsyror gör att cellerna fungerar normalt och syorna är viktiga för uppbyggnaden av ämnen som reglerar blodtrycket och blodets leveringsförmåga.

Hur vet man då vad som är mättat/fleromättat fett? En tumregel: Fett som blir hårt i kylan innehåller mycket

Grädde och "riktigt" smör. Kakor, bullar... Det som var fint på 1800-talet styr oss fortfarande vår matkultur, enligt företagsläkare Gisela Rose (illustration: Olle Qvennerstedt).

Äter vi "fel" mot bättre vetande? Hög tid att lämna 1800-talets statustänkande

mättade fettsyror medan de som är mjuka innehåller mycket fleromättade fettsyror.

När man äter ska man koppla av och njuta av maten. Kasta inte i dig lunchen, det är lätt att stressa sig till höga blodvärden. Lyssna på kroppens signaler. Det är dessutom möjligt att för

mycket kaffe (särskilt koka) kan höja blodfetterna.

Äta choklad som att bli kär

Visste ni förresten att chokladkakor innehåller samma slags ämne som det hjärnan producerar när man är kär? Så

längtan efter en chokladbit kan vara förklarlig, vem tycker inte om att vara kär?

Alltså, alla vi som äter mot bättre vetande, äter vi mer fibrer, frukt och grönsaker mår vi bättre och orkar mer. Men det är väl ingen nyhet, eller?

MALIN CLAESSON